

Sygn. akt XII Ga 277/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Beata Kozłowska-Sławęcka

Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera

Sędzia: SO Agata Pierożyńska

Protokolant: st.sekr.sądowy Paweł Sztwiertnia

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 16 grudnia 2014 r. sygn. akt IV GC 813/13/S

I. oddała apelację;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt XII Ga 277/15

UZASADNIENIE

Powód P. S.domagał się zasądzenia od (...) w W. kwoty 22 645,83 zł, odsetek ustawowych i kosztów procesu. Na dochodzona kwotę składały się: pozostałe koszty naprawy pojazdu (...)(...),koszty najmu pojazdu zastępczego oraz koszty wyceny wartości rynkowej uszkodzonego samochodu.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Wskazała, iż tytułem pokrycia szkody wypłacono kwotę 9 146.34 zł, w tym kwotę 9 000 zł jako różnicę pomiędzy wartością rynkową pojazdu, a wartością pozostałości, pozostała zaś kwota jako pokrycie kosztów holowania. Ubezpieczycieli zarzucił, iż nie została wykazana potrzeba wynajęcia pojazdu zastępczego na czas likwidacji szkody, a także, iż nieuprawnione pozostaje domaganie się przez powoda odszkodowania w wysokości brutto.

Sąd Rejonowy na podstawie dowodów z dokumentów, opinii biegłego oraz zeznań powoda ustalił, że poszkodowany P. S., który przeniósł na powoda wierzycelność wynikającą z tej szkody komunikacyjnej, korzystał z pojazdu zastępczego przez okres 22 dni, pokrywający się z czasem naprawy, przy stawce dziennej najmu w rozmiarze 170 zł, wobec czego koszt wynajmu zamknął się kwotą 3 740 zł netto.

Pojazd w warsztacie naprawczym został poddany dodatkowym oględzinom, które potwierdziły uszkodzenie skrzyni biegów. Następnie ubezpieczyciel otrzymał kosztorys powoda wraz z informacją, iż naprawa zostanie przeprowadzona w specjalistycznym zakładzie w M., czego strona pozwana nie kwestionowała. Po dowiezieniu skrzyni do warsztatu w M. ubezpieczyciel dokonał jej oględzin przez naprawa, po czym pojazd został naprawiony i wydany właścicielowi. Koszt naprawy wyniósł 27 536,83 zł netto, przy stawce za prace blacharskie- 105 zł netto za rbg, a za prace lakiernicze- 115 zł netto za rbg. Stawki te były zbliżone do średnich stawek rynkowych. Według opinii biegłego sądowego koszt naprawy z uwzględnieniem regeneracji skrzyni biegów, wartości części oryginalnych i przy zastosowaniu stawek/ odpowiednio/ 100 zł netto za rbg i 103,75 zł netto za rbg wyniosłby 33 025,47 zł brutto. Natomiast wartość samochodu w chwili zdarzenia wynosiła 34 700 zł, a wartość pozostałości po kolizji- 14 500 zł. Uzasadniony czas naprawy wyniósł 22 dni, wliczając tu weekendy, czas technologiczny/ 7 dni/, czas oczekiwania na dwukrotne oględziny/ 7 dni/. Wpływ na czas najmu pojazdu zastępczego miał też fakt dokonania naprawy skrzyni biegów w M..

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo do kwoty 22 276,83 zł na podstawie art.361 par. 2 kc i art.822 kc i odsetek od tej kwoty/ art. 481 par. 1 kc/, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił, orzekając o kosztach procesu na podstawie art. 100 zd. 2 kpc.

Sąd ten wskazał, iż zastosowane stawki za prace blacharskie i lakiernicze mieściły się w granicach średnich stawek na rynku lokalnym, a ponadto przyjęcie cen przeciętnych dla określenia wysokości odszkodowania mogłoby nie prowadzić do pokrycia szkody. Wysokość szkody została zaś wykazana przez powoda i wobec częściowej wypłaty odszkodowania z tego tytułu przypadała powodowi kwota 18 536,83 zł.

Odnośnie kosztów najmu pojazdu zastępczego Sąd wywiódł, że konieczność najmu takiego pojazdu została wykazana albowiem poszkodowany korzystał z niego tak dla celów osobistych, jak i dla celów własnej działalności gospodarczej. Na okres czasu najmu miały wpływ dwukrotne oględziny, naprawa skrzyni biegów w innej miejscowości oraz oględziny ubezpieczyciela w M.. Dzienna stawka najmu pojazdu zastępczego nie odbiegała natomiast od średnich stawek na rynku lokalnym. Stąd Sąd Rejonowy zasądził od strony pozwanej kwotę 3 740 zł tytułem pokrycia kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Sąd oddalił powództwo odnośnie kwoty 369 zł jako kosztu ekspertyzy prywatnej ponieważ koszt ten poniósł nie pokrzywdzony lecz powód i wydatek ten nie był objęty umową przelewu wierzytelności.

W apelacji od tego wyroku strona pozwana zaskarżyła go w zakresie kwoty 510 zł, co stanowi równowartość kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres 3 dni. Powołując się na naruszenie przez Sąd I instancji art. 361 par. 2 kc, art. 363 par. 2 kc, art. 824/1/ par. 1 kc i art. 826 par. 1 kc wywodziła skarżąca, iż doszło do zasądzenia na rzecz powoda odszkodowania w kwocie przekraczającej koszty ustalone przez biegłego, jako że biegły uznał za usprawiedliwiony okres najmu w rozmiarze 19 dni.

Zarzucając Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 kpc, art. 227 kpc, art. 278kpc i art. 286 kpc w zw z art. 316 kpc ubezpieczyciel podnosił, że sądowa ocena dowodów pozostaje w sprzeczności z wnioskami opinii biegłego i jako taka przekracza granice oceny swobodnej.

Zdaniem strony apelującej sąd nie ma możliwości dokonania ustaleń w sposób odbiegający od wniosków opinii, chyba że posłuży się kolejną opinią specjalistyczną. Dodatkowo szkoda komunikacyjna nie może pozostawać źródłem wzbogacenia się poszkodowanego, który winien dążyć do ograniczenia jej rozmiarów. Odszkodowanie nie powinno zaś przekraczać wysokości szkody faktycznie poniesionej, co m.in. wynika z treści art. 822 kc i art. 824/1/ par. 1 kc.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja nie jest uzasadniona.

Odnosząc się tu do roli biegłego w procesie podkreślić trzeba, że linia orzecznictwa Sądu Najwyższego w kwestii roli biegłego w procesie cywilnym jest ugruntowana. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2010 r. IIICSK 255/09 rolą biegłego nie jest dokonywanie samodzielnych ustaleń faktycznych istotnych dla zastosowania określonej normy prawnej. Podobnie w wyroku z dnia 27 maja 2010 r. II PK 359/09 Sąd Najwyższy zaakcentował,

że zadaniem biegłego nie jest rozstrzygnięcie zagadnień prawnych, a jedynie naświetlenie wyjaśnianych okoliczności z punktu widzenia wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego mu materiału sprawy. I wreszcie w wyroku z dnia 19 grudnia 2006 r. V CSK 360/06 Sąd Najwyższy stwierdza, że opinia biegłych ma na celu ułatwienie sądowi należytej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Nie może ona natomiast być sama w sobie źródłem materiału faktycznego sprawy ani tym bardziej stanowić podstawy ustalenia okoliczności będących przedmiotem oceny biegłych.

Ustalenie stanu faktycznego należy do sądu orzekającego, a biegli powinni udzielić odpowiedzi na konkretne pytania dostosowane do stanu faktycznego sprawy. Sąd Okręgowy w pełni podziela to stanowisko. Zgłaszający w sprawie żądanie musi twierdzenia zgłosić i podać takie fakty, które będą mogły stanowić podstawę ustaleń faktycznych czynionych przez sąd, te zaś będą mogły być wyjściową dla ich oceny przez biegłego z punktu widzenia zasad przyjętych w dziedzinie, co do której biegły wiadomości specjalne posiada. W procesie cywilnym strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich się w okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 kpc mogą być przedmiotem dowodu. Podkreślić wyraźnie należy, że reguły rozkładu ciężaru dowodu, stosowane przez Sąd w fazie orzekania, mają fundamentalne znaczenie dla dokonania prawidłowej oceny wykonania przez każdą ze stron obowiązku dowodzenia w zakresie przesłanek uzasadniających roszczenie lub zwalniających stronę pozwaną od konieczności jego spełnienia. Obowiązkiem Sądu jest ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość jego skutecznego wpisania (subsumcji) w odpowiednią podstawę prawną, a także czy strona przeciwna udowodniła zasadność swojego stanowiska w zakresie dowodowym, który ją obciąża.

Inaczej mówiąc, opinia biegłego pozostaje takim samym dowodem jak każdy inny dowód w sprawie czyli podlega sędziowskiej ocenie dowodów.

Odnosząc się do podniesionej w apelacji kwestii dotyczącej uznania przez Sąd Rejonowy usprawiedliwionego okresu najmu pojazdu w rozmiarze 22 dni, nie zaś jak podał biegły 19 dni, wskazać trzeba, iż Sąd w tym zakresie wyłuszczył argumenty, przemawiające za taką decyzją. W szczególności Sąd podał, że poza czasem naprawy, czasem oczekiwania na dwukrotne oględziny powstała konieczność dokonania oględzin w M., czego domagał się ubezpieczyciel, a ponadto konieczność odbioru skrzyni z M.. Doliczył też Sąd dni, w których warsztat powoda był zamknięty/3 weekendy= 6 dni/.Biegły ustalając usprawiedliwiony czas naprawy usytuował go pomiędzy 4 maja 2012r./ zgłoszenie szkody-piątek/, a 30 maja 2012r./ wydanie pojazdu/ czyli w czasie 27 dni. Dokonując przeliczenia dni biegły zliczył dni z tabeli/ k-156/ osiągając wynik 19 dni, z tym że dni pomiędzy 7 maja, a 16 maja nie zostały policzone. Tymczasem, jak to wynika z dowodów, a szczególnie z zeznań powoda, którym Sąd dał wiarę oraz z „rozpiski wynajmu samochodu”/ w aktach szkodowych/ od 9 maja oczekiwano na drugie oględziny, do których doszło 18 maja. O ile więc sam okres technologicznej naprawy mógł być krótszy od czasu wynajmu pojazdu zastępczego, o tyle skoro w okresie tym poszkodowany nie miał do nienaprawionego pojazdu dostępu to wynajem był uzasadniony.

Wskazać tu trzeba, że analizie Sądu winny podlegać wszystkie dowodowy i w jej ramach korekcie może ulec także opinia biegłego.

Wszak, o zarzucie błędnej oceny dowodów/ art. 233 par. 1 kpc/ może być mowa wówczas gdy Sąd naruszył ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności oraz mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99). Zarzut zatem naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów tylko wtedy może być uznany za usprawiedliwiony, jeżeli Sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki, z zasadami wiedzy, bądź z doświadczeniem życiowym. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału zachodzi bowiem jedynie wtedy, gdy z treści dowodu wynika co innego, niż przyjął sąd, gdy pewnego dowodu nie uwzględniono przy ocenie, gdy Sąd przyjął pewne fakty za ustalone, mimo że nie zostały one w ogóle lub niedostatecznie potwierdzone, gdy Sąd uznał pewne fakty za nieudowodnione, mimo że były ku temu podstawy oraz, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego rozumowania, co oznacza, że Sąd wyprowadza błędny logicznie wniosek z ustalonych przez siebie okoliczności. W judykaturze utrwalone jest stanowisko, zgodnie z którym w sytuacji,

gdy z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, jego ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., sygn. II CKN 817/00).

Wskazane wyżej przesłanki obalenia tej oceny w sprawie nie zachodzą. Sąd wysnuł logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym wnioski z przedstawionych mu dowodów. Naprawa, a tym samym okres najmu, uległy przedłużeniu z powodu opisanych wyżej okoliczności. Były one związane z zachowaniem ubezpieczyciela/ oczekiwanie na ponowne oględziny/ lub pozostawały niezależne od naprawcy/ naprawa w M., gdzie też ubezpieczyciel zażądał oględzin/. Konfrontując dowody w postaci wniosków opinii biegłego, zeznań powoda i historii szkody Sąd Rejonowy, tak jak powinien, ustalił niezbędny czas naprawy, a w konsekwencji niezbędny okres najmu, posiłkując się opinią rzeczoznawcy. Jak bowiem wyżej wskazano opinia rzeczoznawcy, jak inne dowody, polega sędziowskiej ocenie. Tym samym Sąd nie dopuścił się zarzucanych błędów, a po stronie powoda nie powstało żadne, nieuprawnione przysporzenie.

Z tych względów apelację oddalono na podstawie art. 385 kpc, orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego po myśli art. 98 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc .

Ref. I inst. SSR A. Juskiewicz